УДК 34
З-12

Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 27.07.2026 № 13).

З-12 Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення : матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 05 черв. 2026 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2026. 242 с.

Збірник конференції містить матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» (05.06.2026), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти, наукових установ, правоохоронних органів, недержавних установ України та іноземних держав.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова);* канд. юрид. наук, доц. **Олександр ХРИСТОВ** (*заст. голови);* канд. юрид. наук, доц. **Тетяна АЛФЬОРОВА**; докт. юрид. наук, доц. **Вадим ДАВИДЮК**; канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**; докт. юрид. наук, проф**. Євген ЛЕГЕЗА**; канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**; докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**; канд. юрид наук, доц. **Станіслав ЧЕРНОП'ЯТОВ**; **Андрій МІРОШНИК** *(секретар).*

ISBN 978-617-8981-32-7

© ВНПЗ ДГУ, 2026
© Автори, 2026

Ткаченко П.І., Яцюк Т.С.
КВАЛІФІКУЮЧІ ТА ОСОБЛИВО КВАЛІФІКУЮЧІ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ РЕЖИМУ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР…….. 131

Ткаченко П.І.
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ СКЛАДОВІ КРИМІНОЛОГІЧНОГО ПОРТРЕТА ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКА ПОРУШУЄ ВИМОГИ РЕЖИМУ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ……. 134

Ларкін М.О.
МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ, УЧИНЕНИХ ЧЛЕНАМИ МОЛОДІЖНИХ НЕФОРМАЛЬНИХ ГРУП (ОБ'ЄДНАНЬ): ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ……... 138

Пекарський С.П.
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ……. 140

Лукомська А.А.
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОБСТАНОВКИ ВЧИНЕННЯ НЕЗАКОННОГО ВИКОРИСТАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ, БЛАГОДІЙНИХ ПОЖЕРТВ ТА БЕЗОПЛАТНОЇ ДОПОМОГИ……. 143

Вакуленко А.Е.
РОЛЬ ГЛАСНОГО СПРИЯННЯ ГРОМАДЯН ОПЕРАТИВНИМ ПІДРОЗДІЛАМ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ……..…… 147

Бондаренко А.О., Зеленський С.М.
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ПРОТИДІЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ…….. 149

Булгакова Ю.М.
КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОЕФІЦІЄНТА ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ У ПЕРІОД З 2018 ПО 2025 РОКИ…….. 151

Калінін М.В.
ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ ПРИМІЩЕНЬ, ЩО Є МІСЦЕМ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК…… 155

Гребенюк М.П., Пиріг І.В.
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У КРИМІНАЛІСТИЧНОМУ РОЗПІЗНАВАННІ ОБЛИЧЧЯ…….. 157

Пиріг І.В.
МІСЦЕ ЦИФРОВИХ СЛІДІВ В СИСТЕМІ КРИМІНАЛІСТИКИ……. 159

6. СБУ і Нацполіція викрили шахрая, який виманив у волонтерів 1,5 млн грн під виглядом придбання дронів для ЗСУ. *Публікація Служби Безпеки України.* URL: https://surl.li/bakqho (дата звернення: 21.05.2026).

Вакуленко Андрій Едуардович
доктор філософії в галузі права,
доцент кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету
ORCID: 0000-0002-5929-5793

РОЛЬ ГЛАСНОГО СПРИЯННЯ ГРОМАДЯН ОПЕРАТИВНИМ ПІДРОЗДІЛАМ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Особливого значення гласного сприяння громадян оперативним підрозділам правоохоронних органів набуває під час оперативно-розшукового запобігання кримінальним правопорушенням.

Як зазначив О. В. Кириченко, оперативно-розшукове запобігання кримінальним правопорушенням, як одну із форм протидії злочинності слід розглядати як діяльність оперативних підрозділів правоохоронних органів, яка здійснюється шляхом використання гласних і негласних засобів, форм і методів оперативно-розшукової діяльності, та яка спрямована на своєчасне виявлення та усунення (нейтралізацію) причин і умов вчинення кримінальних правопорушень, а також недопущення їх вчинення на різних стадіях кримінальної поведінки. Складовими оперативно-розшукового запобігання кримінальним правопорушенням є такі:

1) виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, здійснення заходів для їх усунення або нейтралізації;

2) виявлення осіб, від яких можна очікувати вчинення кримінальних правопорушень, та вплив на них з метою недопущення вчинення кримінального правопорушення;

3) попередження злочинів на стадії здійснення кримінально протиправного наміру до початку посягання;

4) припинення кримінальних правопорушень на різних стадіях кримінальної поведінки (готування чи замах на кримінальне правопорушення) [1, с. 16].

Профілактична діяльність здійснюється ще до вчинення кримінально протиправного діяння. При цьому важливо передбачити можливу поведінку і чітко спланувати свою запобіжну діяльність. У цьому випадку не можна говорити про якісь здогадки, а все має ґрунтуватись на виявлених наукою закономірностях протікання такого соціально-правового явища як злочинність. Саме за допомогою реалізації принципу взаємодії оперативних підрозділів з органами державної влади і населенням можливо здійснювати профілактику кримінальних правопорушень, впливати на нейтралізацію

чинників, які сприяють їх вчиненню.

Особливого значення набуває така взаємодія під час попередження та припинення кримінально протиправних проявів, яка виражається у гласній допомозі оперативним підрозділам у недопущенні вчиненні кримінальних правопорушень на різних стадіях кримінально протиправної поведінки. Така допомога може виражатися у виявленні осіб, які мають намір вчинити кримінальне правопорушення, та проведенні з ними виховних заходів; в участі у проведенні оперативно-розшукових заходів з метою документування кримінально протиправних дій; у наданні допомоги правоохоронним органам щодо недопущення вчинення кримінального правопорушення на стадії готування чи замаху та затримання злочинця [2, с. 311].

Гласне сприяння громадян правоохоронним органам під час протидії злочинності може реалізовуватися через їх участь у громадських об'єднаннях. Наприклад, у зарубіжних країнах існують такі громадські об'єднання, як правоохоронне об'єднання «Сусідська взаємодопомога» та громадська організація «Зупини злочинця».

Так, система сусідської взаємодопомоги – це найбільш відомий та ефективний приклад співпраці населення і поліції у протидії злочинності та підвищенні рівня безпеки громадян в районі їх проживання. Сусідська взаємодопомога безпосередньо пов'язана з профілактикою злочинності. Крім того, ця громадська організація спрямована на: 1) зниження рівня злочинності; 2) знайомство жителів, що проживають поруч; 3) посилення почуттів належності до територіальної громади району, причетності до вирішення її проблем, які є джерелом морального задоволення; 4) зменшення неусвідомленого страху перед можливими подіями, оскільки люди краще починають розуміти, в чому полягає реальний ризик; 5) покращення взаємовідносин з поліцією, оскільки люди краще усвідомлюють, яким чином їй можна сприяти і як одержати від неї необхідну допомогу.

У багатьох зарубіжних країнах також існують подібні організації «Взаємодопомога у сфері бізнесу», «Взаємодопомога на дачах» тощо [3, с. 44-45].

Громадська організація «Зупини злочинця», яка існує у багатьох зарубіжних країнах на загальнонаціональному рівні (США, Великобританія, Німеччина, Франція, Японія тощо), забезпечує: допомогу поліції щодо протидії злочинності через її профілактику; розкриття злочинів; надання інформації про підготовку або вчинення злочину; надання інформації про осіб, які вчинили злочини, але не затримані поліцією; сприяння у розшуку злочинців, які приховуються від слідства та суду; встановлення невідомих епізодів злочину, його співучасників та інших причетних осіб; особисту безпеку громадян і через це покращання умов життя цілого району; допомогу в подоланні у громадян почуття апатії, остраху перед розплатою з боку злочинців, небажання втягнення у кримінальний судовий розгляд; загальну й індивідуальну превенцію злочинності. Ці завдання досягаються шляхом збору інформації про усі злочини, які були вже вчинені, та ті, що готуються. Кожен,

хто володіє будь-якою інформацією про той чи інший злочин і бажає залишитися невідомим, може передати цю інформацію поліції, повідомивши її загальнонаціональним безкоштовним телефоном, а в деяких випадках і одержати винагороду без ризику порушення анонімності [3, с. 45-46].

Таким чином, з одного боку, гласне сприяння громадян дає можливість отримати інформацію про стан оперативної обстановки на конкретному об'єкті обслуговування; визначити чинники, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, та осіб, які схильні до вчинення або готують вчинення кримінально протиправних діянь, а з іншого боку, усунити зазначені чинники або не допустити вчинення правопорушень з боку кримінально налаштованих осіб.

Список використаних джерел та літератури:

1. Кириченко О. В. Теоретичні засади формування системи оперативно-розшукової протидії злочинності. *Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення* : матер. І Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 17 черв. 2021 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. С. 12-17.

2. Хмеленко В. В. Щодо змісту принципу оперативно-розшукового запобігання злочинам «взаємодія з органами державної влади та населенням». *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави* : тези доповіді Міжн. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 листоп. 2013 р.). Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. С. 310-311.

3. Музичук О. М. Організаційно-правові основи участі громадян в охороні громадського порядку і боротьбі з правопорушеннями : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2003. 192 с.

Бондаренко Артем Олегович
курсант 3 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Донецького державного університету внутрішніх справ
Зеленський Сергій Миколайович
кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності ННІ підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції ім. Е.О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-0945-4485

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ПРОТИДІЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Наркозлочинність є найнебезпечнішим видом організованої злочинності, який зараз має тенденцію до постійного зростання й загрожує національній безпеці України.